

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z protestu M. W.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. M. W. wniósł do Sądu Najwyższego protest wyborczy przeciwko wyborowi A.S.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Skarżący zarzucił naruszenie art. 69 § 3a oraz 71 § 1a Kodeksu wyborczego wskazując na nieprawidłowości, zaobserwowane jako obserwator społeczny w OKW [...] w N. gm. P., woj. (...), polegające na: nieprzepisowym liczeniu głosów (komisja liczyła głosy indywidualnie, a nie łącznie oraz zaliczenia głosów kandydatowi, na którego głosy te nie zostały oddane (3 przypadki).

W uzasadnieniu protestu skarżący wskazał, iż posiada zapis wideo oraz zdjęcia dotyczące zaistniałych nieprawidłowości, które przedstawi na wezwanie

Sądu. Wniósł o dopuszczenie dowodów z oględzin zapisu wideo i zdjęć oraz o ponowne policzenie głosów w ww. okręgu wyborczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy M. W. podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

Prawo obywatela do wniesienia protestu wyborczego wywodzi się z przepisów konstytucyjnych. Jak stanowi art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (t.j. Dz.U. 2020, poz. 979, zwana dalej u.wyb.2020). W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. 2019, poz. 694 ze zm., zwanym dalej k.wyb.) (art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020).

Protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej musi spełniać wymogi przewidziane w art. 82 § 1 k.wyb., aby mógł być przedmiotem merytorycznego rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy. Protest wyborczy musi być zatem wniesiony z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Obowiązkiem wnoszącego protest wyborczy zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego jest sformułowanie w nim zarzutów dotyczących naruszenia unormowań zawartych w tymże kodeksie, albo dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom – mające wpływ na wynik wyborów, jak też przedstawienie lub wskazanie dowodów uzasadniających te zarzuty (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 r., III SW 8/14, z dnia 24 czerwca 2019 r., I NSW 16/19).

Jakkolwiek skarżący protest sformułował i uzasadnił zarzut naruszenia przepisu kodeksu wyborczego, tak nie sposób uznać aby wskazanie, iż jest się w posiadaniu nagrań i zdjęć z zaobserwowanych naruszeń i formułowanie w tym zakresie wniosku o dopuszczenie dowodu z oględzin oraz ponownego liczenia głosów, stanowiło należyte wskazanie dowodów na poparcie zarzutu i podnoszonych okoliczności w rozumieniu art. 321 § 3 k.wyb.

W szczególności, we wniosku o przeprowadzenie dowodu strona jest obowiązana oznaczyć dowód w sposób umożliwiający przeprowadzenie go oraz wyszczególnić fakty które mają zostać wykazane tym dowodem. Skarżący co prawda wskazał dowód, jednak nie oznaczył i nie wyszczególnił faktów, które mają zostać wykazane tym dowodem.

Istotne jest również, to że strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie fakty i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko. Wymaga tego również charakter oraz czas rozpoznawania protestów wyborczych. Dowody, które możliwe są do zgłoszenia i dołączenia do protestu wyborczego, powinny być wniesione do Sądu Najwyższego wraz z protestem. Przyjęcie odmiennej koncepcji uniemożliwiłoby Sądowi Najwyższemu podjęcie uchwały o ważności wyboru Prezydenta w terminie określonym w art. 15 ust. 3 u.wyb.2020. W analizowanej sprawie wnoszący protest choć jest, jak twierdzi, w posiadaniu dowodu dokumentującego nieprawidłowości, o których mowa w proteście, nie dołącza go do protestu. W ocenie Sądu takie postępowanie uznać należy za celowe przedłużenie postępowania, bowiem obiektywnie nic nie stało na przeszkodzie, aby dowody, o których wspomina skarżący dołączyć do protestu. Dość zauważyć, że obecne regulacje prawne nakazują Sądowi pomijać dowody zmierzające do przedłużenia postępowania. Hipotetycznie przyjmując, iż wniosek skarżącego sformułowany zostałby poprawnie, to jednak naprawdę nie wiadomo, czy na wezwanie Sądu i kiedy ostatecznie skarżący udostępniłby Sądowi wnioskowane dowody.

Z tych wszystkich względów w ocenie Sądu Najwyższego wniesiony w przedmiotowej sprawie protest wyborczy nie spełnia wymogów z art. 321 § 3 k.wyb.

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb. pozostawił protest bez dalszego biegu.